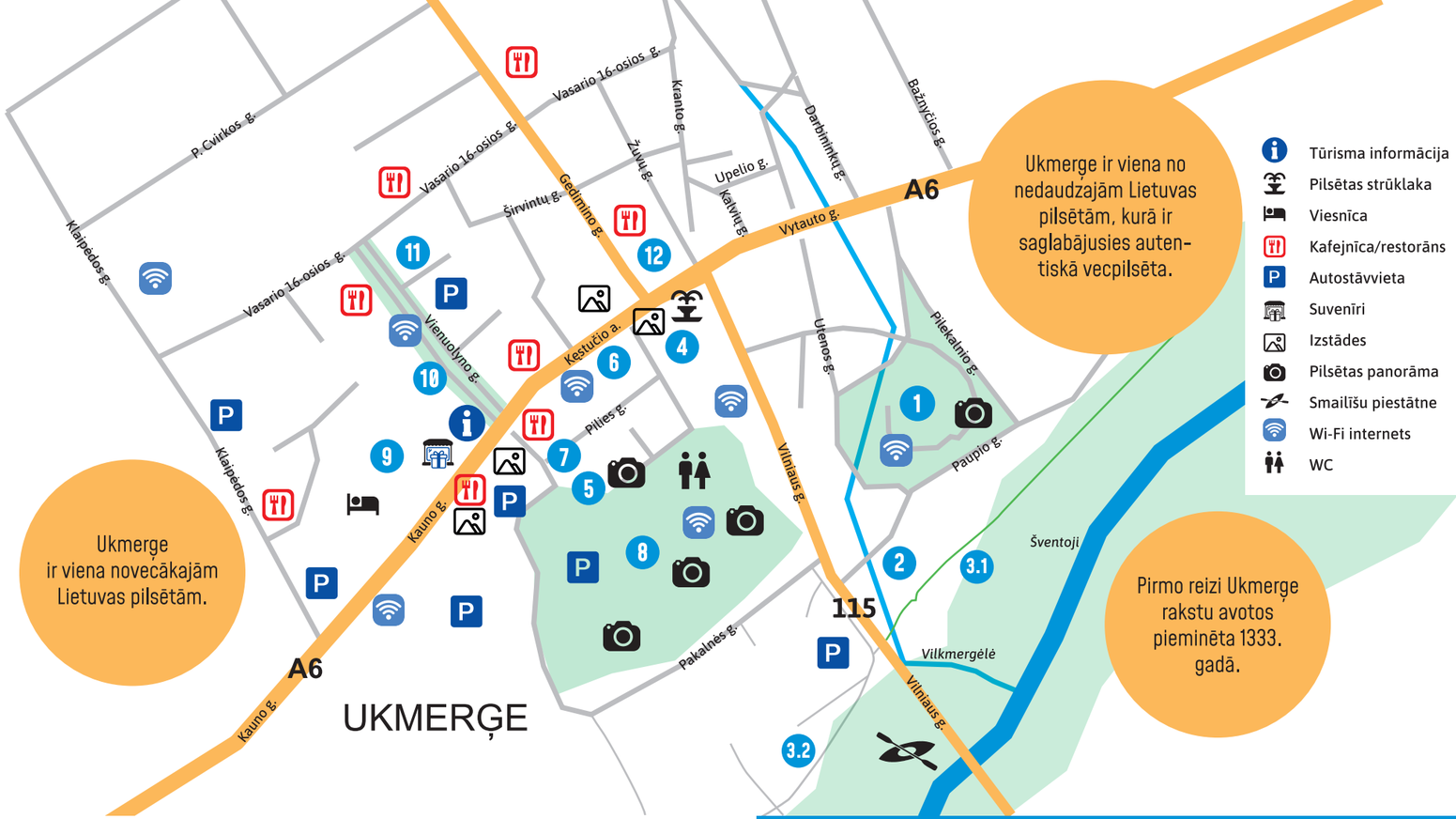
LV

Esiet sveicināti! Es esmu Ukmergės vecpilsēta

© Ukmergės krašto tyrimų muziejus, 2024

Apmeklējiet Ukmerģi – vienu no vecākajām Lietuvas pilsētām. Pēc nostāstiem šajā vietā mežos reiz dzīvoja skaista jaunava, kuru cilvēki sauca par Vilkmergi (vilku meiteni). Viņa izglābusi kunigaiša Dausprunga dēlu Tautvilu no vilkiem, tādēļ viņš nekavējoties pie Sventājas upes uzcēla pili un vietai deva Vilkmerge vārdu, kas vēlāk kļuva par Ukmerģi.

Ukmerģe ir viena no nedaudzajām Lietuvas pilsētām, kurā saglabājusies autentiskā vecpilsēta. Pilsētas viesus piesaista vēsturiskas neogotikas, neorenesanses, neobaroka, neoklasicisma stila mūra ēkas, saglabājušies iespaidīgie dažādu tautu lūgšanu nami, ar bruģi izklātās ielas. Tā ir viena no vecākajām Lietuvas pilsētām. Lai gan pils un apmetne, iespējams, šeit atradās daudz agrāk, Ukmerģe pirmo reizi rakstu avotos pieminēta 1333. gadā, kas tiek uzskatīts par pilsētas dibināšanas oficiālo gadu. Pastaigājoties pa veco pilsētas daļu, pievērsiet uzmanību tās izkārtojumam, kura izveidei izšķiroša nozīme bija dabas elementiem – pilsēta „ir iespraukusies" starp pilskalnu, Sventājas upi un Vilkmerģes upīti. Pilsētas attīstību lielā mērā ietekmēja 19. gs. caur Ukmerģes centru ierīkotie ceļi uz lielākajām Lietuvas pilsētām, kā arī vecais trakts Varšava – Sanktpēterburga. Tieši šis ceļu krustojums un ap to radītā vide šodien tiek uzskatīta par arheoloģijas un urbānistikas pieminekli.

1. Ukmergės pilskalns
2. Ukmergės Vissvētākās Dievmātes Patvēruma (Pokrova) vecticībnieku baznīca
3.1 Podoles Kameneco
3.2 Mirabeļu gājēju un velosipēdistu celiņi gar Sventājas upi
4. Ukmergės novadpētniecības muzejs
5. Vecais ugunsdzēsēju depo tornis
6. Piemineklis Lietuvas neatkarībai „Lituania Restituta"
7. Skulptūra „Šuo Keksas"
8. Pils parks
9. Vissvētākās Trīsvienības baznīca
10. „Menų alėja"
11. Bijusī Lielā ebreju sinagoga
12. Zivju iela

Gida pakalpojumi:

Ukmergės krašto tyrimų muziejus
Kęstučio a. 9, Ukmergė
+370 340 63340, +370 648 69548
Ukmergės krašto tyrimų muziejus
ekskursijos@ukmergesmuziejus.lt
www.ukmergesmuziejus.lt

UKMERGĖS KRAŠTOTYROS MUZIEJUS
www.ukmergesmuziejus.lt

Informācija par tūrisma objektiem:

„Mūsų krautuvėlė"
Kauno iela 1, Ukmergė
+370 603 10550
Ukmergės turizmas
turizmas@ukmergesmuziejus.lt
www.ukmergeinfo.lt

UKMERGĖ

© Ukmergės krašto tyrimų muziejus, 2024

1 UKMERĢES PILSKALNS

Tas ir ļoti sens uzkalns, kas aizsardzībai tika izmantots jau mūsu ēras pirmajā tūkstošgadē. 13. gs. sākumā pilskalnā, pie Sventājas upes un Vilkmerges upītes satekas atradās koka pils. Interesanti ir tas, ka tāda dabīgi izveidojusies skatu platforma Lietuvā ir tikai divām pilsētām – Viļņai un Ukmergei. Ukmerģes pilskalns ir valsts aizsargājams nekustamā kultūras mantojuma objekts. Tā nogāzes ir stāvas, sasniedzot augstumu līdz pat 16 m. Pilskalnu līdz pat tā virsotnei ieskauj serpentīna ceļš no blīvu metāla sieta, kura margās ir ierīkots apgaismojums.

2 UKMERĢES VISSVĒTĀKĀS DIEVMĀTES PATVĒRUMA (POKROVA) VECTICĪBNIEKU BAZNĪCA

Baznīca ir unikāla koka arhitektūras mantojuma ēka, kas tika uzcelta 1873. gadā. Tās vienā pusē ir ierīkota telpa dievkalpojumiem, otrā – mājoklis priesterim. Pirmā pasaules kara laikā vācu armija šeit bija ierīkojusi staļļus. 2006. gadā baznīca tika remontēta. Pašlaik tā kalpo ticīgajiem.

3.1 Podoles Kameneco un 3.2 Mirabeļu gājēju un velosipēdistu celiņi gar Sventājas upi

2012. gadā pēc Sventājas upes krasta sakārtošanas starp Vilniaus un Jono Basanavičiaus ielām tika izbūvēts 800 metrus garš, apgaismots velosipēdu un gājēju celiņš. Šis celiņš nosaukumu ir ieguvis par godu Ukmerges partnera – Ukrainas pilsētai Podoles Kamenecas. Līdzās celiņam ir ierīkoti dzeramā ūdens krāni, soliņi un bērnu rotaļu laukums.

Laikā no 2021. līdz 2023. gadam Sventājas upes labajā krastā uz rietumiem no tilta tika izbūvēts Mirabelu vārdā nosauktais gājēju, velosipēdistu celiņš ar atpūtas un izklaides vietām. Mirabeļu celiņš ir 1 kilometru garš. Pie tā ir izveidota vieta, kur var piekļūt upei, kā arī ir bērnu rotaļu laukums, atpūtas un piknika vietas.

4 UKMERĢES NOVADPĒTNIECĪBAS MUZEJS

Kopš Ukmerges novadpētniecības muzeja dibināšanas 1944. gada 6. maijā, tas vairākas reizes ir pārceļts no vienas ēkas uz otru. Pirms dažiem gadiem tam atkal bija jāpārceļas, tikai šoreiz uz renovētajām, plašajām, muzeja vajadzībām pielāgotajām, bijušā kinoteātra „Draugystė" telpām. No jauna ierīkotā Ukmerges novadpētniecības muzeja pastāvīgā ekspozīcija iepazīstina ar Ukmerges pilsētas vēsturi un kultūru, kā neatņemamu Lietuvas vēstures daļu. Izmantojot interaktīvās tehnoloģijas, muzejā glabāto vēsturisko materiālu un dažādu laikmetu eksponātus ir izveidota kultūrtelpa, kurā ikviens – mazs vai liels apmeklētājs – uzzinās jaunus faktus un piedzīvos vēsturi, skatot eksponētos priekšmetus.

5 VECAIS UGUNSDZĒSĒJU DEPO TORNIS

18 metrus augstais ugunsdzēsības tornis tika uzcelts XIX. gs. beigās. Ugunsdzēsēju torņa skatu laukumā karājās zvans, kas kādreiz kalpoja arī kā pilsētas pulkstenis, paziņojot pilsētniekiem stundas. Ugunsdzēsēju brigādes dežuranti saskaņā ar tajā laikā spēkā esošo procedūru no torņa augšējā skatu laukuma dienu un nakti novēroja, kas noris pilsētā un tās apkārtnē. Precīza laika paziņošana bija neatņemama pilsētas dzīves un svarīga ugunsdzēsības dienesta darbības daļa. Tagad šī unikālā ēka – lieliska vieta, no kuras apskatīt pilsētu. Uzkāpjot tornī, paveras lieliska panorāma. Ukmerges novadpētniecības muzeja darbinieki piedāvā ekskursiju uz vecā ugunsdzēsēju depo torni, kas rada lieliskus iespaidus.

6 PIEMINEKLIS LIETUVAS NEATKARĪBAI „LITUANIA RESTITUTA"

1930. gadā Ukmerges pilsētas sirdī – Kęstuča laukumā tika uzcelts piemineklis Lietuvas neatkarībai – „Lituania Restituta". Šajā piemineklī ir attēlota vaidelote, kura iededz altāri, un uzraksts latīņu valodā „Lituania Restituta" – Lietuva ir atjaunota. Starpkaru presē tika rakstīts, ka tajā laikā tas bija augstākais piemineklis Lietuvā, kura augstums sasniedza 16,7 m. 1950. gadā piemineklis tika nojaukts un aprakts tajā pašā vietā. Sākoties atdzimšanai, tika nolemts atjaunot pirmo piemineklī, pamatojoties uz saglabātajiem zīmējumiem un rasējumiem. 1989. gadā Kęstuča laukumā tika organizēta talka, kuras laikā tika izrakta apakšējā un augšējā 6 m garā obeliska daļa. Pieminekļa pamati tika izveidoti un iesvētīti 1989. gada 15. maijā.

7 SKULPTŪRA „ŠUO KEKSAS"

Šīs skulptūras tēlnieks ir Ričards Širveli (Ričardas Širvelis). Legenda vēsta, ka, paberzējot suņa Keksa degunu, viņš iegaumē cilvēka smaržu un aizsargā to visu dzīvi. Suns aizsargā ne tikai Ukmerges pilsētas iedzīvotājus, bet arī tās viesus, ja nu vienīgi viņi nav pārāk lepni, lai paberzētu viņa degunu. „Šuo Keksas" ir viens no runājošo skulptūru maršruta „Miestas kalba Tau" objektiem.

8 PILS PARKS

XIV gs., pilskalnā nodegot koka pilij, citā uzkalnā otrpus Vilkmerges upītei tika uzcelta mūra pils. Kopš tā laika Ukmerģe sāka attīstīties, ieguva Magdeburgas tiesības, rīkoja lielus tirgus un gadatirgus. XIX. gs. pils sabruka. Tās vēsture ir apvīta ar leģendām. Līdz pat šim brīdim nav zināms, kā tā ir izskatījusies, kur tā ir atradusies. Tagad šajā vietā zaļo Pils parks, kura nogāzes paver lielisku pilsētas panorāmu. No jauna renovētajā pils parkā ir ierīkoti 3 apskates objekti un bērnu rotaļu laukumiņi.

9 VISSVĒTĀKĀS TRĪSVIENĪBAS BAZNĪCA

Tā ir bizantiešu stila mūra baznīca, kas celta 1869. gadā. Baznīcas vēsturē ir notikušas daudzas pārmaiņas. 1788. g. šajā vietā atradās pāristu klostera teritorija ar koka baznīcu. 1845. gadā cara varas iestādes klosteri slēdza, baznīca drīz vien nodega. 1869. gadā šeit tika uzcelta mūra pareizticīgo baznīca. Padomju laikos tā tika slēgta, pārvērsta par noliktavu, pēc tam par dzimtsarakstu nodaļu. 1991. gadā baznīca tika atdota ticīgajiem.

10 „MENŲ ALĖJA"

„Menų alėja" stiepjas visā Vienuolyno ielas garumā. Šajā ielā var atklāt tādus mākslas darbus kā „Haiku suolelis", Pepijas Garzeķes skulptūru, mākslas projektus „Kubas", „Knyga suartina" utt.

11 BIJUSĪ LIELĀ EBREJU SINAGOGA

Lielā sinagoga bija lielākā un svarīgākā ebreju reliģiskā iestāde Ukmergē. Tiek uzskatīts, ka tā tika uzcelta ne vēlāk kā XVIII. gadsimtā. To pārsvarā apmeklēja bagāti, turīgi ebreji, kuri šeit ne tikai noturēja dievkalpojumus, bet arī apsprieda biznesa, tirdzniecības un citus jautājumus. Sākotnēji Lielā sinagoga tāpat kā lielākā daļa tā laika pilsētas ēku bija koka, bet ap 1855. gadu tika pārbūvēta par mūra ēku. Pēc 1877. gada lielā ugunsgrēka, kad Lielā sinagoga nodega, to tajā pašā gadā un tajā pašā vietā sāka būvēt no jauna. Lielā sinagoga darbojās līdz 1941. gadam. Kopš 1953. gada ēkā ir izveidota sporta skola.

12 ZIVJU IELA

Agrāk šajā ielā darbojās slavenais zivju tirgus un notika viens no lielākajiem Ukmerges kautiņiem. Zivju ielā 7 uz veikala sienas, kas darbojās starpkaru periodā, joprojām ir saglabājusies daļa no kādreizējā uzraksta „Įvairios prekės Ch. Galaitė-Oguzienė". Šajā ielā bija vairāki veikali un dažādas darbnīcas. 1926. gadā šeit tika reģistrēta Ukmerges pilsētas ebreju reliģiskā kopiena. Mūsdienās Zivju ielā dzīve turpina „mutuļot" – uz tās darbojas darbnīcas, skaistumkopšanas saloni un tiek tirgotas dažādas preces.